

OBSAH

10 ÚVOD

STAROVEKÁ A STREDOVEKÁ MEDICÍNA

OD PRAVEKU DO R. 1600

- 18 Šaman na boj proti chorobe a smrti
Praveká medicína
- 20 Liečiteľ špecializovaný na jednu chorobu
Starovegypťská medicína
- 22 Klúčom k zdraviu je rovnováha medzi dóšami
Ajurvéda
- 26 Obnovíme, čo osud vzal
Plastická chirurgia
- 28 V prvom rade neškodíť
Grécka medicína
- 30 Telo v rovnováhe
Tradičná čínska medicína

- 36 Príroda je najlepším lekárom
Rastlinná medicína
- 38 Pri diagnostike treba pozorovať a uvažovať
Rímska medicína
- 44 Spoznávanie príčin chorôb a zdravia
Islamská medicína
- 50 Vzdelaní, skúsení, vynachádzaví a prispôsobiví
Stredoveké lekárske školy a chirurgia
- 52 Medicínsky upír
Púšťanie žilou a pijavice
- 53 Vojny prispeli k rozvoju liečiteľského umenia
Vojenská medicína
- 54 Umenie predpisovania spočíva v prírode
Farmácia
- 60 Neučte z kníh, ale z pitiev
Anatómia

VEDECKÝ PRÍSTUP 1600 – 1820

- 68 Krv v tele koluje
Krvný obeh
- 74 Známa choroba je už spoločne vyliečená
Nozológia
- 76 Nádej na dobrý, rýchly pôrod
Pôrodnictvo
- 78 Úroda chorôb zožínaná pracujúcimi
Pracovné lekárstvo
- 80 Predchorobie pacienta
Anamnéza
- 82 Uzdraviť chorých čo najrýchlejšie
Nemocnice
- 84 Veľká a neznáma sila ovocia
Prevenencia skorbutu
- 86 Veľmi účinná kôra stromu
Aspirín
- 88 Z chirurgie sa stáva vedný odbor
Chirurgia ako veda
- 90 Nebezpečné zranenia treba ošetriť ako prvé
Triáž

91 Zvláštne videnie
Porucha farebného videnia

92 Strach vystriedalo pochopenie
Starostlivosť o duševné zdravie

94 Trénovanie imunitného systému
Vakcinácia

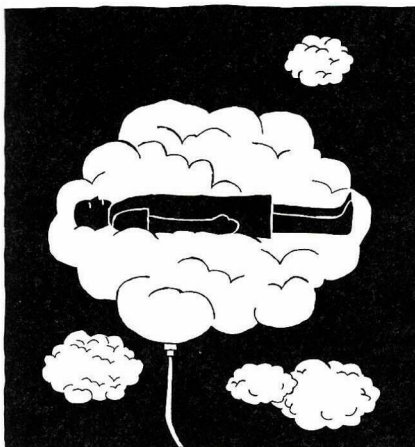
102 Podobné sa lieči podobným
Homeopatia

103 Počúvanie tlkotu srdca
Stetoskop

BUNKY A MIKRÓBY 1820 – 1890

108 Nech sa do chorého prevedie zdravá krv
Transfúzia krvi a krvné skupiny

112 Upokojujúca, utišujúca a hlavne nesmierne príjemná
Anestézia

118 Umývajte si ruky
Hygiena

120 Medicína potrebuje mužov aj ženy
Ženy v medicíne

122 Všetky bunky vznikajú z buniek
Histológia

124 Pomýlili si dym s ohňom
Epidemiológia

128 Nemocnica by chorým nemala uškodiť
Ošetrovatelstvo a sanitácia

134 Poruchy na bunkovej úrovni
Bunková patológia

136 Staňte sa odborníkmi v anatómii
Grayova anatómia

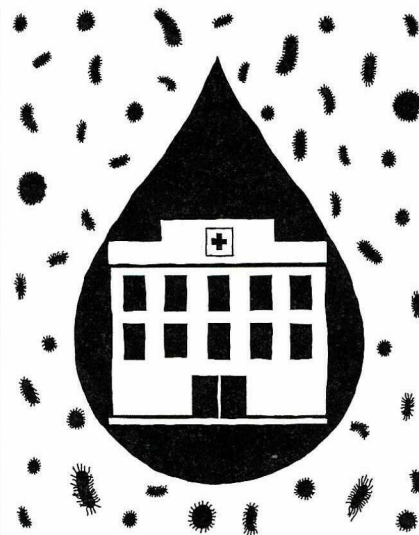
137 Zjazvené tkanivo treba nahradiť
Transplantácia kože

138 Život je vydaný napospas miniatúrnym organizmom
Teória o choroboplodných zárodkoch

146 Genetická chyba
Dedičnosť a dedičné choroby

148 Všetku šarapatu robia drobné čiastočky
Antiseptiká v chirurgii

152 Veda o životných prejavoch
Fyziológia

154 Obrana pred narušiteľmi
Imunitný systém

162 Stačí jediné komárie uštipnutie
Malária

VAKCÍNY, SÉRA A ANTIBIOTIKÁ 1890 – 1945

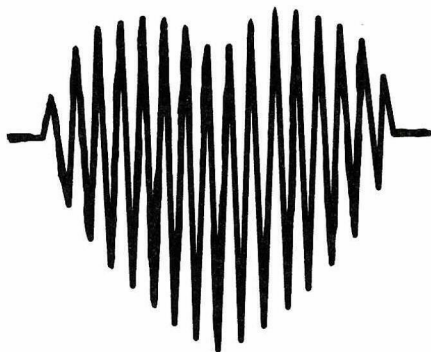
168 Rozlúštenie záhady rakoviny
Liečba rakoviny

176 Tmavší tieň kostí
Röntgen

177 Vírusy sú vrcholové predátory
Viroológia

178 Sny sú kráľovská cesta k nevedomiu
Psychoanalýza

184 Musí ísť o chemický reflex
Hormóny a endokrinológia

188 Elektrické impulzy srdca
Elektrokardiografia

**190 Reťazce blikotavých
a pohybujúcich sa iskier**
Nervová sústava

**196 Zvláštna choroba
mozgovej kôry**
Alzheimerova choroba

198 Zázračné strely
Cielené podávanie liekov

**200 Neznáme látky
nevyhnutné pre život**
Vitamíny a strava

**204 Neviditeľný
antagonistický mikrób**
Bakteriofágy a fágová
terapia

**206 Oslabená forma
choroboplodného
zárodku**
Atenuované vakcíny

**210 Napodobniť činnosť
pankreasu**
Diabetes a jeho liečba

**214 Žena, ktorá nemá
kontrolu nad vlastným
telom, nie je slobodná**
Plánované rodičovstvo

**216 Úžasná pleseň
zachraňujúca životy**
Antibiotiká

224 Nové okná do mozgu
Elektroencefalografia

**226 Tichá choroba sa
dá odhaliť včas**
Skríning rakoviny

GLOBÁLNE ZDRAVIE 1945 – 1970

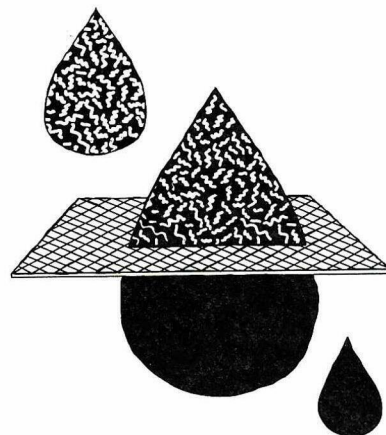
**232 Obhajujeme všeobecné
právo na zdravie**
Svetová zdravotnícka
organizácia

**234 Umelá oblička môže
zachrániť život**
Dialýza

236 Prudký prírodný protijed
Steroidy a kortizón

240 Upokojujúci účinok
Lítium a bipolárna porucha

241 Penicilín na dušu
Chlórpromazín
a antipsychotiká

242 Zmena spôsobu myslenia
Kognitívno-behaviorálna
terapia

244 Nový diagnostický rozmer
Ultrazvuk

**245 Všetky bunky mali
47 chromozómov**
Chromozómy a Downov
syndróm

246 Z mŕtveho živé
Transplantačná chirurgia

**254 Sľubná, ale
nepoddajná molekula**
Interferón

255 Pre pacienta senzácia
Kardiostimulátory

**256 Centrum našich
imunitných reakcií**
Lymfocyty a lymfatické cievy

258 Moc rozhodovať
Hormonálna antikoncepcia

**259 Požadovanie dôkazu
o bezpečnosti**
Úrad pre potraviny
a lieky a talidomid

260 Prinavrátenie funkčnosti
Ortopedická chirurgia

266 Fajčenie zabíja
Tabak a rakovina pľúc

268 Uľahčovanie života až do smrti
Paliatívna starostlivosť

GÉNY A TECHNIKA OD R. 1970 PO SÚČASNOŠŤ

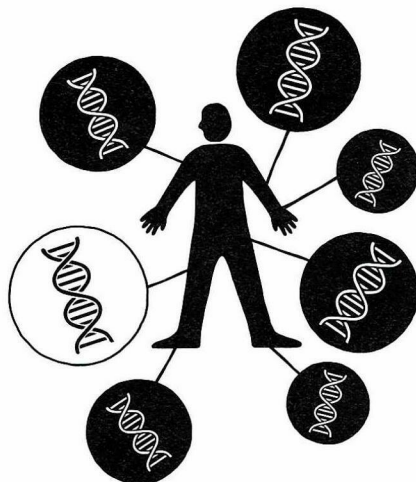
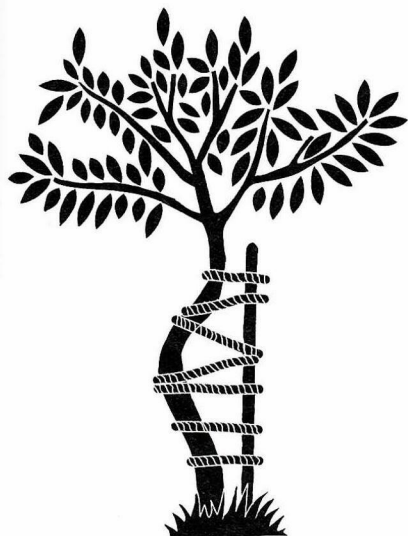
276 Randomizovať, až to bolí
Medicína založená na dôkazoch

278 Pohľad do ľudského tela
MR a zobrazovacie metódy v medicíne

282 Protilátky na požiadanie
Monoklonálne protilátky

284 Keď príroda nemôže, pomôžeme my
Mimotelové oplodnenie

286 Víťazstvo nad pravými kiahňami
Celosvetová eradikácia choroby

288 Náš osud spočíva v génoch
Genetika a medicína

294 Tento problém sa týka všetkých
HIV a autoimunitné ochorenia

298 Revolúcia cez kľúčovú dierku
Minimálne invazívna chirurgia

299 Prvé nahliadnutie do našej inštruktážnej príručky
Projekt ľudského genómu

300 Oprava poškodeného génu
Génová terapia

301 Sila svetla
Laserové operácie očí

302 Nádej na nové druhy liečby
Výskum kmeňových buniek

304 Menšie je lepšie
Nanomedicína

305 Priestorové a vzdialenostné bariéry sú zrušené
Robotika a operácie na diaľku

306 Úhlavný nepriateľ verejného zdravia
Pandémie

314 Preprogramovať bunku
Regeneratívna medicína

315 Toto je moja nová tvár
Transplantácia tváre

316 ĎALŠIE OSOBNOSTI MEDICÍNY

324 VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

328 REGISTER

335 AUTORSTVO VÝROKOV

336 POĎAKOVANIE

